

ΠΡΑΞΗ:
«ΜΟ.ΔΙ.Π» (Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας»
Κωδικός MIS 299516

ΥΠΟΕΡΓΟ:
«ΜΟΔΠΠ του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» και α/α «01»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:
«Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (Ε.Π.Ε.Δ.Β.Μ.) 2007-2013
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

ΛΕΩΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:
«Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις 3 περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου»

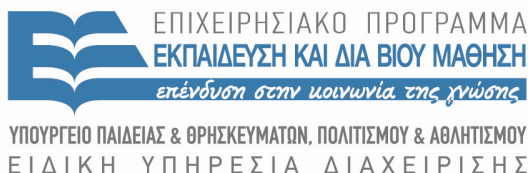
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ:
«Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης-ΜΟΔΠΠ»

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) και από εθνικούς πόρους, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπ.Ε.Π.Θ

Παραδοτέο Πακέτο Εργασίας Π.Ε.5: «Εκπαίδευση Προσωπικού στη χρήση του συστήματος διαχείρισης ποιότητας»
Δράση Δ5.2: «Συγγραφή έκθεσης απολογισμού»
Παραδοτέο Π5.2.1: «Έκθεση απολογισμού δράσης από εξωτερικό συνεργάτη»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για την εκπόνηση του παραδοτέου απασχολήθηκαν τα κάτωθι μέλη της ομάδας έργου : Φίλιππος Παπαδόπουλος

Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος 2012

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ο στόχος του Πακέτο Εργασίας ήταν η εκπαίδευση του εμπλεκόμενου διδακτικού, ερευνητικού και διοικητικού προσωπικού στην λογική και τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης ποιότητας, όπως αυτό σχεδιάστηκε στην ΠΕ.2 και αποσκοπούσε άμεσα στην αποδοχή και αφομοίωση από τις ωφελούμενες ομάδες της νέας τεχνογνωσίας ποιότητας. Η εκπαίδευση αυτή αφορούσε το περιεχόμενο και τις διαδικασίες ποιότητας και όχι την πρακτική εφαρμογή των διαδικασιών μέσω του πληροφοριακού συστήματος. Έχοντας κατανοήσει και εξοικειωθεί με το σύστημα ποιότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι έτοιμοι να ακολουθήσουν τις πρακτικές οδηγίες εφαρμογής του νέου πληροφοριακού συστήματος. Επιπρόσθετα, το Πακέτο Εργασίας αποσκοπούσε στην μεταφορά της σχετικής τεχνογνωσίας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Το περιεχόμενο της διδασκαλίας κάλυψε τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Ποιότητα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, βασικές αρχές, εναλλακτικές απόψεις.
- Ποιότητα στον σχεδιασμό προγραμμάτων σπουδών
- Ποιότητα στην διδασκαλία και την αξιολόγηση των φοιτητών
- Ποιότητα στην έρευνα
- Ποιότητα στις υπηρεσίες
- Διαχείριση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
- Ποιότητα σαν σύστημα και σαν κουλτούρα.
- Φόρμες ποιότητας που σχεδιάστηκαν στο πλαίσιο του ΠΕ2.

Κάθε φορά δόθηκε έμφαση στα μέρη του περιεχομένου εκείνα που αφορούσαν περισσότερο την συγκεκριμένη ομάδα εκπαιδευόμενων. Έτσι, στις ομάδες μελών ΔΕΠ, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ικανοποίησης των φοιτητών, σχεδιασμού εξετάσεων, βαθμολόγησης και έρευνας. Στις ομάδες διοικητικού προσωπικού, δόθηκε έμφαση σε θέματα αξιολόγησης των λειτουργικών διαδικασιών και του οργανωσιακού κλίματος.

Κατά την διάρκεια των συναντήσεων, δόθηκε η ευκαιρία στους παρόντες να ανασκοπήσουν την λειτουργία των Τμημάτων τους και να προτείνουν βελτιώσεις στο σύστημα ποιότητας.

Από τις συζητήσεις προέκυψαν κάποια στοιχεία που είναι κοινά για την πλειοψηφία των Τμημάτων:

- Στις περισσότερες των περιπτώσεων, τα μέλη ΔΕΠ δεν έχουν ενημερωθεί για τα στατιστικά του Τμήματός τους όσο αφορά την ικανοποίηση των φοιτητών και τις κατανομές βαθμολογίας. Η παρουσίαση των στατιστικών αυτών αναδεικνύονταν συνήθως σε αντικείμενο ζωνής συζήτησης σχετικά με την σωστότερη ερμηνεία και αξιολόγησή τους. Ο προβληματισμός των μελών ΔΕΠ συνήθως περιελάμβανε ερωτήσεις ως προς τις επιδόσεις των άλλων Τμημάτων, αλλά και ως προς την διαχρονική εξέλιξη των στοιχείων του Τμήματός τους. Ακόμη, μέρος του προβληματισμού αφορούσε τον πιθανό συσχετισμό ικανοποίησης των φοιτητών με την βαθμολογία τους.

Σε σχέση με τα παραπάνω, προτείνουμε η παρουσίαση των στοιχείων να γίνεται αντικείμενο ετήσιας συζήτησης στα Τμήματα, όπου να καταγράφεται και αναλύεται η υπάρχουσα κατάσταση και να προτείνονται διορθωτικές κινήσεις. Πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι το κλίμα κατά την διάρκεια των συζητήσεων μας ήταν στις περισσότερες των περιπτώσεων ιδιαίτερα ανοιχτό, χωρίς να τίθενται θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων των μελών ΔΕΠ. Αντίθετα, επιμέρους άτομα αναγνώριζαν δημόσια τον εαυτό τους στα στοιχεία που παρουσιάζονταν και δεν δίσταζαν να συζητήσουν τις επιδόσεις τους με συναδέλφους. Πρέπει ακόμη να τονίσουμε ότι η παρακολούθηση των στατιστικών και η διαχείριση των επιδόσεων αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο ενός ώριμου συστήματος ποιότητας στην εκπαίδευση. Σήμερα, η εκτίμησή μας είναι ότι ενώ δεν υπάρχει αντίστοιχη διαδικασία, υπάρχει διάθεση για την εισαγωγή της.

- Στις αρκετές περιπτώσεις, τα μέλη ΔΕΠ δεν έχουν συνολική εικόνα των μαθησιακών αποτελεσμάτων των μαθημάτων που απαρτίζουν το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματός τους. Το κάθε μέλος ενδιαφέρεται για το μάθημά του, αλλά η εσωτερική συνοχή της μαθησιακής εμπειρίας των φοιτητών δεν γίνεται αντικείμενο συζήτησης σε επίπεδο τμήματος. Ιδιαίτερη περίπτωση που χρήζει προσοχής αποτελούν τα μαθήματα επιλογής.

Σε σχέση με τα παραπάνω προτείνουμε, τώρα που υπάρχει γνωστικό πλαίσιο για κάθε Τμήμα, οι συνελεύσεις να ασχοληθούν με την χαρτογράφηση των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων, της συμβολής τους στους στόχους του τμήματος καθώς και της επίλυσης τυχόν θεμάτων είτε αλληλοεπικάλυψης, είτε κενών.

- Η ποιότητα έκφραση των μαθησιακών αποτελεσμάτων παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις τόσο ανάμεσα σε τμήματα όσο και ανάμεσα σε μαθήματα εντός του κάθε Τμήματος. Οι διαφοροποιήσεις αυτές αφορούν τόσο την καθαρότητα της έκφρασης όσο και τον αριθμό των αποτελεσμάτων.

Σε σχέση με τα παραπάνω προτείνουμε, να υπάρξει μια σταδιακή τυποποίηση των αριθμού μαθησιακών αποτελεσμάτων ανάλογα με τον αριθμό ECTS credits του κάθε μαθήματος. Σαν γενική κατεύθυνση, θα λέγαμε ότι ο στόχος ενός μαθήματος των 5 credits μπορεί να εκφραστεί μέσα από τέσσερα μαθησιακά αποτελέσματα.

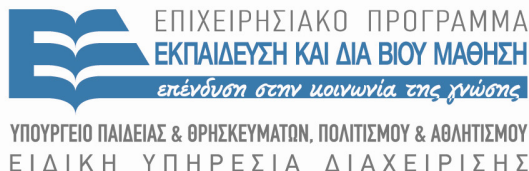
- Αναφορικά με την κατανομή βαθμολογίας, υπάρχουν αρκετές αποκλείσεις ανάμεσα στα μαθήματα του ίδιου Τμήματος, κάποιες από τις οποίες δικαιολογούνται με βάση το βαθμό δυσκολίας των μαθημάτων. Σε αρκετές όμως περιπτώσεις οι καμπύλες κατανομής τείνουν υπερβολικά είτε προς τις υψηλές, είτε προς τις χαμηλές βαθμολογίες.

Μέσα από τις συζητήσεις προέκυψε ότι τα μέλη ΔΕΠ αναγνωρίζουν το

5

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόβλημα αλλά δεν έχουν στη διάθεσή τους κάποιες βασικές κατευθυντήριες γραμμές. Πρόεκυψε ακόμη μια γενική συναντίληψη ότι το θέμα δεν πρέπει να ειπωθεί μηχανιστικά, αλλά καλό θα ήταν να συμφωνηθούν κάποια όρια πέρα από τα οποία οι κατανομή βαθμολογίας θα συνοδεύεται από μια μορφή αιτιολόγησης, ή επεξήγησης, από το ενδιαφερόμενο μέλος ΔΕΠ. Ενδεικτικά, έχει αναφερθεί το 20% αποτυχίας φοιτητών που παρακολουθούν το μάθημα θα μπορούσε να είναι ένα τέτοιο όριο. Αντίστοιχα, άτυπα, όρια θα μπορούσαν να συμφωνηθούν για τις περιπτώσεις πολλών αριστευσάντων φοιτητών. Αξίζει εδώ να αναφέρουμε ότι από την ανάλυσή μας των απογραφικών δελτίων, φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην αξιοποίηση πολλαπλών μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών και την ομαλή κατανομή της βαθμολογίας. Εφόσον αυτό αποδειχθεί, θα πρέπει να αναδειχθεί σαν καλή πρακτική και να επικοινωνηθεί σε όλο το ίδρυμα.

Σε σχέση με τα παραπάνω προτείνουμε οι συνελεύσεις των Τμημάτων να ασχολούνται με το θέμα σε ετήσια βάση, με σκοπό όχι τη λήψη αποφάσεων αλλά την ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στα μέλη ΔΕΠ.

- Αναφορικά με την ποιότητα στην έρευνα, τα μέλη ΔΕΠ έδειξαν ενδιαφέρον για το θέμα, αλλά σε μεγάλο βαθμό περιορίστηκαν στην ενημέρωση από πλευράς του εισηγητή, χωρίς να δείχνουν ότι το θεωρούν κάτι που μπορούν να το διαχειριστούν σε επίπεδο Τμήματος.

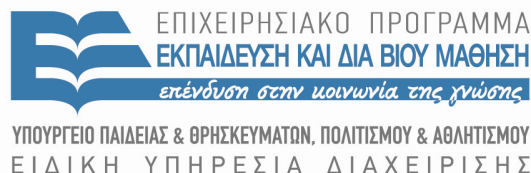
Προτείνουμε το θέμα να γίνει αντικείμενο διαχείρισης σε επίπεδο ιδρύματος.

- Στρέφοντας τη προσοχή μας σε επιμέρους τμήματα, θεωρούμε ανάγκη να κάνουμε ονομαστική αναφορά στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης. Από τη φύση τους τα αντίστοιχα τμήματα παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες σε όλη την Ευρώπη. Στην προκείμενη περίπτωση, οι ιδιαιτερότητες σχετίζονται με τον μεγάλο αριθμό εξειδικευμένων μελών ΔΕΠ, τον λόγο διδασκόντων/ διδασκομένων, το εύρος του αντικειμένου και τις δυσκολίες

6

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

αντικειμενοποίησης της αξιολόγησης των επιδόσεων των φοιτητών. Το Τμήμα κάνει σημαντικές προσπάθειες ένταξης στο σύστημα ποιότητας του ιδρύματος και πιστεύουμε ότι θα επιτύχει τον στόχο του.

- Από τις υποστηρικτικές υπηρεσίες, η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον να ενταχθεί στο σύστημα ποιότητας μέσα σε μια αναπτυξιακή προοπτική. Το ενδιαφέρον αυτό επικοινωνήθηκε από τον εισηγητή στα μέλη ΔΕΠ και αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης. Προτείνουμε η ΜΟΔΙΠ να αποστέλλει τα απογραφικά δελτία όπου αναφέρεται η απαραίτητη και επιθυμητή βιβλιογραφία του κάθε μαθήματος στη βιβλιοθήκη, ώστε να εντάσσονται οι σχετικές πληροφορίες στον προγραμματισμό της.
- Τέλος, οι διοικήσεις των Τμημάτων ενεπλάκησαν με ενθουσιασμό στις συζητήσεις και συνέβαλαν με προτάσεις σχετικά με το παραδοτέο Π2.3: Προτεινόμενες τυποποιημένες διαδικασίες για την διαχείριση ποιότητας καθ' όλη την διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, σε κάθε μια από τις τέσσερις κατηγορίες κριτηρίων ποιότητας της ΑΔΙΠ.

Συνολικά, το πακέτο δράσης Π.Ε.5 συνέβαλε θετικά στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ποιότητας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας αφενός μέσω την ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εκπαιδευομένων, αφετέρου δε, μέσω της ανάδειξης συγκεκριμένων επιμέρους θεμάτων. Όπως προέκυψε, πολλές από τις απαραίτητες διαδικασίες ποιότητας που αξιοποιούνται στα Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια υφίστανται και στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, εκείνο που τώρα χρειάζεται είναι τα μέλη ΔΕΠ να τις αξιοποιήσουν σαν εργαλεία διαχείρισης των Τμημάτων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης